

Sivistyskunta 2020- luvulla Strategiatyön valmennus

Sivistyskunta 2020

KUOPIO ti 15.1.- ke 16.1.2019

Muotoiluakatemia Kristallisali
Piispankatu 8 70100 Kuopio

Opsia

Toisen Sivistyskunta 2020 valmennusjakson tavoitteena on:

- ▶ jatkaa prosessia ja edetä suunnitelmallisesti
- ▶ jakaa osaamista oman kunnan kehittämisprosessin vahvistamiseksi
- ▶ tukea ja hyödyntää osallistujien yhteistä osaamispääomaa
- ▶ vahvistaa kehittämistyön systemaattista etenemistä

Kehittämissuunnitelmat

ETENEMINEN

ti 15.1. aamupäivä

▶ 9.30 - 9.45 Tervetuloa

- ▶ Valmennuksen ja toisen jakson tavoitteet, prosessi Markku Suortamo Opsia
- ▶ Jakson aikataulut, toimintatavat ja yhteiset pelisäännöt, kehittämisen kokonaisuus, Hannu Laukkanen Pro Practica

Kehittämissuunnitelmat

ETENEMINEN

ti 15.1. aamupäivä

- ▶ 9.00 Ilmoittautuminen ja aamukahvit
- ▶ 9.30 Tervetuloa
 - ▶ Valmennuksen ja toisen jakson tavoitteet Markku Suortamo Opsia
 - ▶ Jakson aikataulut, toimintatavat ja yhteiset pelisäännöt, kehittämisen kokonaisuus, Hannu Laukkanen Pro Practica
- ▶ 9.45 Osallistujakuntien strategiaproessin tilanne 5 min/kunta
 - ▶ Tilannekohtaiset pienryhmät
 - ▶ 7 keskeistä kysymystä! Mihin keskitytään, mitä saatava aikaan, mistä luovutaan?
 - ▶ Yhteinen koonti ” Tuo tullessasi, vie mennessäsi”
- ▶ 11.30 **Sivistyskunta 2020-luvulla Sivistyskunta ja Sote**
 - ▶ Terhi Päivärinta johtaja, Kuntaliitto opetus ja kulttuuri
- ▶ 12.30-13.30 Lounastauko

Kehittämissuunnitelmat

ETENEMINEN

ti 15.1. iltapäivä

- ▶ **13.30** Tia Ainola, johtaja Microsoft
- ▶ **13.35** Osallistujakuntien strategiaprosessin tilanne
 - ▶ Aamupäivän työskentely jatkuu
- ▶ **14.35** Koulutusalan johtaminen Mika Risku,
 - ▶ Jyväskylän Yliopisto Koulutusjohtamisen instituutti
 - ▶ Kuinka Suomen sivistystoimea johdetaan tänään? Miten tulevaisuudessa?
 - ▶ Millaisella toimenpiteillä sivistystoimen johtamista kehitetään ?
 - ▶ 4 teesiä evästykseksi tulevaan
 - ▶ Päiväkahvit työn lomassa

- ▶ **16.00** Kehittämisprosessiin sitouttaminen ja päivän koonti
- ▶ **16.30** After work Teknologia ja oppiminen - Uhka vai mahdollisuus?
 - ▶ Yhteistyössä Microsoftin kanssa, Tia Ainola johtaja

Valmennuksen periaatteita (kertausta)

*”Sano vähemmän, kysy enemmän
ja muuta johtamistapasi pysyvästi.”*

Sivistyskunta 2020

(Bungay Stanier, 2016, 198 - 200)

Seitsemän kysymystä - (kertausta)

Kick-off

1. Mitä Sinulla on mielessäsi?

AWE

2. Ja mitä muuta?

Fokusoiva
kysymys

3. Mihin tässä pitäisi keskittyä? Mikä on haaste?

Perustavan
laatuinen
kysymys

4. Mitä todella haluat saada aikaan?

5. Miten voin auttaa?

Laiska
kysymys

6. Jos sanot kyllä tälle asialle, mille asialle sanot samalla ei?

Strateginen
kysymys

7. Mikä hyödytti Sinua valmennuksen aikana?

Oppimis-
kysymys

(Bungay Stanier, 2016, 198 - 200)

Yhteistoiminnallisuuden viisi periaatetta (kertausta)

Yhteistyötaitojen ja uuden tiedon oppimista vahvistetaan arvioimalla.
"Mitä juuri opimme ja miten sen teimme?"

Jokaisen onnistuminen edellyttää ryhmän onnistumista.
"Olemme kaikki samassa veneessä."

Yhdessä arviointi ja pohdiskelu (reflektio)

Positiivinen keskinäisriippuvuus

Sosiaalisten taitojen hallinta

Yksilöllinen vastuu

Jokainen kantaa yksilöllisen vastuunsa ryhmän toiminnasta.
"Ryhmässämme ei ole vapaamatkustajia."

Jokaisen sosiaalisten taitojen hallinta kehittyy pienryhmytyössä.
"Sosiaalisia taitoja harjoitellaan tietoisesti."

Osallistava avoin vuorovaikutus

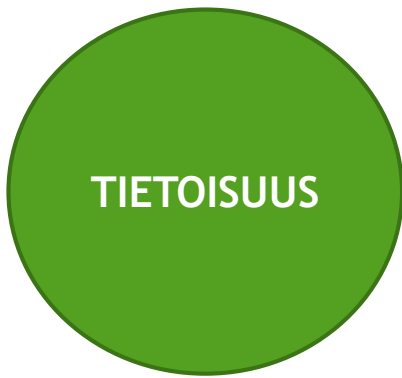
Jokainen osallistuu ryhmän vuorovaikutukseen tasavertaisesti.
"Pienryhmämme dialogi toimii hyvin."

(Hellström, ym. 2015, 15 - 30)

Kehittämisen kokonaisuus ja keskeiset kysymykset (kertausta)

MIKÄ ON KESU JA MIHIN SITÄ TARVITAAN?	KESU TAVOITTEELLISENA SUUNNITELMANA	KEHITTÄMISEN YHTENÄISYYS JA YHTENEVÄISYYS	OLEMMEKO PÄÄSEET TOIVOTTUIHIN TULOKSIIN?
Kuinka perehtynyt minä ja yhteisöni on kesu-tavoitteisiin ja siitä missä mennään? Miten kesusta tiedotetaan?	Mitä hyötyä siitä on oppilaille/kuntalaisille ja palvelujen laadulle? Miten tavoitteisiin päästään ja milloin? Mitä minun ja tiimini on tehtävä?	Ovatko kaikki mukana kehittämisessä sovitulla tavalla? Mitä kesun tavoitteet merkitsevät minun ja tiimini kehittymiselle?	Miten ja milloin tulokset näkyvät? Miten tuloksia arvioidaan ja palveluja kehitetään edelleen? Miten onnistumisista iloitaan ja tiedotetaan?

TIETOISUUS KEHITTÄMISPROSESSISTA

Miten tietoisuus on levinnyt?	Milloin on tiedotettu / koulutettu?	Miten on tiedotettu?	Sisäisesti / ulkoisesti

Mitä tietoisuuden parantamiseksi on tehtävä?	Milloin?	Miten?	Sisäisesti / ulkoisesti?

KEHITTÄMISPROSESSIN ETENEMINEN

Miten kehittämistyö on edennyt?	Mitä (suunnittelun) vaiheita on hoidettu ?	Miten on dokumentoitu?	Mitä on sovittu / päätetty

Mitä kehittämistyön parantamiseksi on vielä tehtävä?	Milloin?	Miten?	Kuka / ketkä vastaa?

KEHITTÄMISPROSESSIN KOHERENSSI

(kaikki ovat mukana sovitulla tavalla)

Miten koherenssi on toteutunut?	Milloin sitä on pohdittu?	Mitä on havaittu?	Missä asioissa koherenssia tarvitaan lisää?
Mitä koherenssin parantamiseksi on tehtävä?	Milloin?	Miten?	Kuka / ketkä vastaa?

KEHITTÄMISEN TULOKSET

Mitä kehittämisen tuloksia on saavutettu?	Milloin niitä on arvioitu?	Kuka/ketkä on arvioineet?	Miten tuloksia on jaettu?

Mitä tulosten saavuttamisen varmistamiseksi on tehtävä?	Milloin?	Miten?	Kuka / ketkä vastaa?

Kehittämissuunnitelmat

ETENEMINEN

ti 15.1. aamupäivä

Osallistujakuntien strategiaproessin tilanne

- ▶ 9.45 - 11.30
- ▶ Tilannekohtaiset pienryhmät,
- ▶ Opponointi
- ▶ Meidän kunnan tarina
- ▶ 7 keskeistä kysymystä!
- ▶ Mihin keskitytään? Mitä saatava aikaan? Mistä luovutaan?

- ▶ Ryhmäjako Markku/Hannu

Sivistyskunta 2020-luvulla ja Sote

- ▶ 11.30-12.30
- ▶ Terhi Päivärinta johtaja, Kuntaliitto opetus ja kulttuuri
- ▶ *Uusinta tietoa Soteprosessista Kuntaliiton näkökulmasta*

Kehittämissuunnitelmat

ETENEMINEN

ti 15.1. aamupäivä

▶ 12.30-13.30 Lounastauko

Tia Ainola, johtaja Microsoft

- ▶ 13.00 - 13.05
- ▶ Teknologia ja oppiminen - Uhka vai mahdollisuus?

Kehittämissuunnitelmat

ETENEMINEN

ti 15.1. iltapäivä

13.35 - 14.35

Osallistujakuntien strategiaprosessin tilanne

- ▶ Aamupäivän työskentely jatkuu
 - ▶ Tilannekohtaiset pienryhmät
 - ▶ Opponointi
 - ▶ Meidän kunnan tarina,
 - ▶ 7 keskeistä kysymystä!
 - ▶ Mihin keskitytään? Mitä saatava aikaan? Mistä luovutaan?
- ▶ Ryhmäjako Hannu/Markku

Kehittämissuunnitelmat

ETENEMINEN

ti 15.1. iltapäivä

Koulutusalan johtaminen

14.35 - 16.00

Mika Risku, Jyväskylän Yliopisto Koulutusjohtamisen instituutti

- ▶ Kuinka Suomen sivistystoimea johdetaan tänään?
- ▶ Miten tulevaisuudessa?
- ▶ Millaisella toimenpiteillä sivistystoimen johtamista kehitetään ?
- ▶ 4 teesiä
- ▶ Kahvit työskentelyn lomassa

Kehittämissuunnitelmat

ETENEMINEN

ti 15.1. iltapäivä

16.00 - 16.30

Kehittämisprosessiin sitouttaminen ja päivän koonti

Mitä uutta esiin?

- ▶ Mitä Terhi? Mitä Mika?
- ▶ Mikä kolahti?
- ▶ 3 sanaa

Kehittämissuunnitelmat

ETENEMINEN

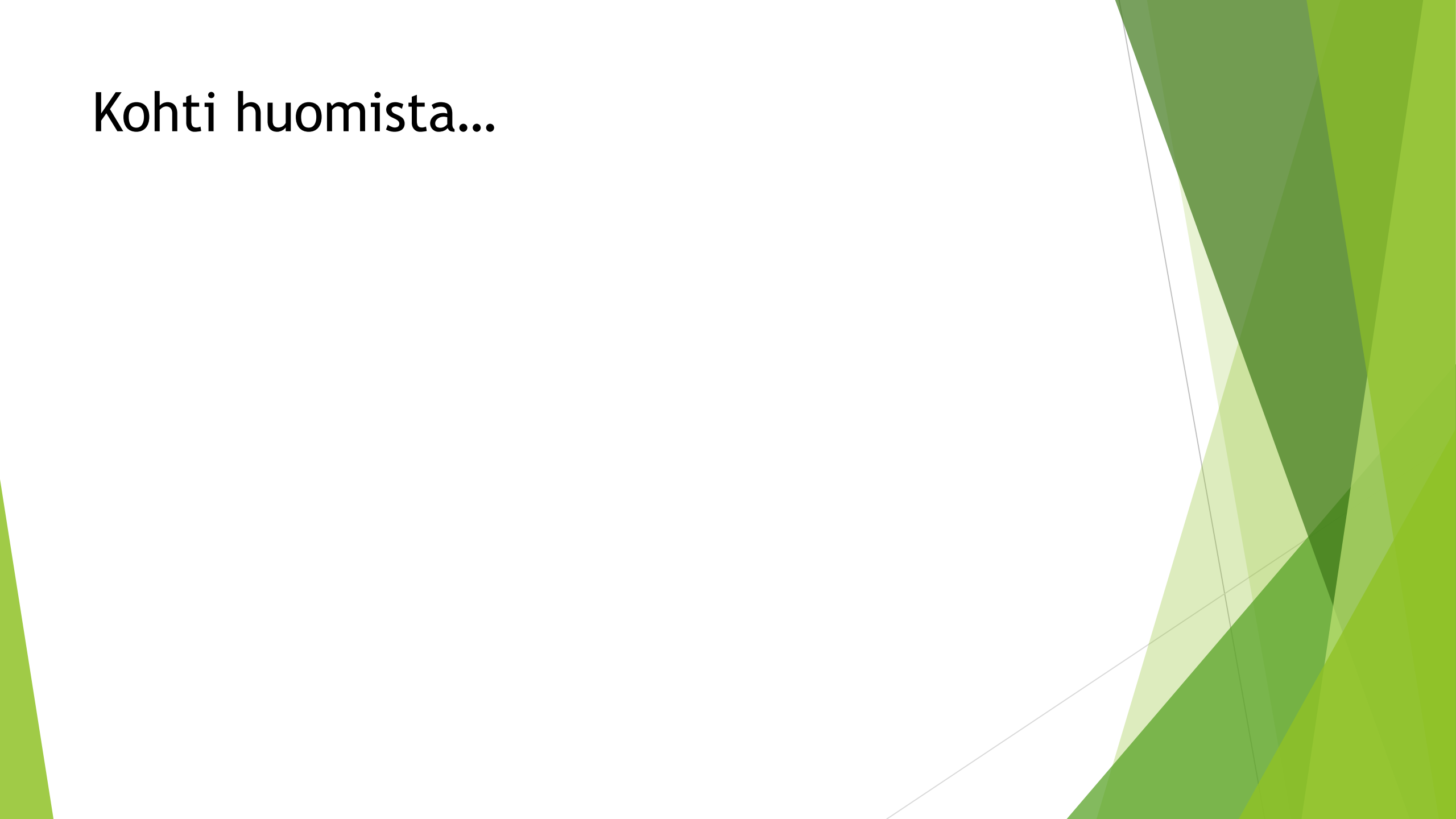
ti 15.1. iltapäivä

16.30 - 17.30 After work

Teknologia ja oppiminen - Uhka vai mahdollisuus?

▶ Tia Ainola johtaja Microsoft

Kohti huomista...

Kehittämisprosessin vahvistaminen

TIETOISUUS ja KOHERENSSI

ke 16.1. aamupäivä

8.30 Päivän teema

- ▶ Edellisen päivän koonti
- ▶ Päivän aikataulut ja toimintatavat

Markku

Hannu

Kehittämisprosessin vahvistaminen

TIETOISUUS ja KOHERENSSI

ke 16.1. aamupäivä

- ▶ **8.30 Päivän teema**
 - ▶ Edellisen päivän koonti Markku
 - ▶ Päivän aikataulut ja toimintatavat Hannu
- ▶ **8.45 Mihin tulee keskittyä? Mitä pitää saada aikaan?**
 - ▶ Yhteistoiminnalliset pienryhmät
- ▶ **10.00 Oman kuntani kehittämistyön eteneminen** Markku, Hannu
 - ▶ Yhteistoiminnalliset pienryhmät
 - ▶ Yhteenveto Talk Show
- ▶ **11.30 Lounastauko**

Kehittämisprosessin eteneminen

TIETOISUUS JA KOHERENSSI

ke16.1. iltapäivä

12.30 Aamupäivän aihe jatkuu

13.15 Sivistyskunta 2020-luvulla Sivistyskunta ja Sote

▶ LAPE - agentit ja Sivistystoimen kunta-agentit

▶ Matkalla sivistyskunnaksi - mitä seuraavaksi?

Markku, Hannu

▶ KOHERENSSI, mitä on tehtävä?

▶ Yhteistoiminnalliset pienryhmät

14.00 Sivistyskunta 2020 - valmennuskokonaisuus

Markku, Hannu

➤ osallistujien kokemukset, pienryhmätyöskentely

➤ seuraavat tehtävät ja prosessien eteneminen

➤ päätöspuheenvuorot ja päätöskahvit

7 keskeistä kysymystä! Ja erityisesti...

- ▶ Mihin keskitytään?
- ▶ Mitä saatava aikaan?
- ▶ Mistä luovutaan?

Seitsemän kysymystä - (kertausta)

Kick-off

1. Mitä Sinulla on mielessäsi?

AWE

2. Ja mitä muuta?

Fokusoiva
kysymys

3. Mihin tässä pitäisi keskittyä? Mikä on haaste?

Perustavan
laatuinen
kysymys

4. Mitä todella haluat saada aikaan?

5. Miten voin auttaa?

Laiska
kysymys

6. Jos sanot kyllä tälle asialle, mille asialle sanot samalla ei?

Strateginen
kysymys

7. Mikä hyödytti Sinua valmennuksen aikana?

Oppimis-
kysymys

(Bungay Stanier, 2016, 198 - 200)

Kehittämisprosessin vahvistaminen

TIETOISUUS ja KOHERENSSI

ke 16.1. aamupäivä

8.45 - 10.00 Mihin tulee keskittyä? Mitä pitää saada aikaan?

- ▶ Yhteistoiminnalliset pienryhmät

Oman kuntani kehittämistyön eteneminen

Yhteenveto Talk Show: ” Minä lupaan!”

Muista:

- Tietoisuus kehittämisestä
- Kehittämisprosessin koherenssi

-

Kehittämisprosessin vahvistaminen

TIETOISUUS ja KOHERENSSI

ke 16.1. aamupäivä

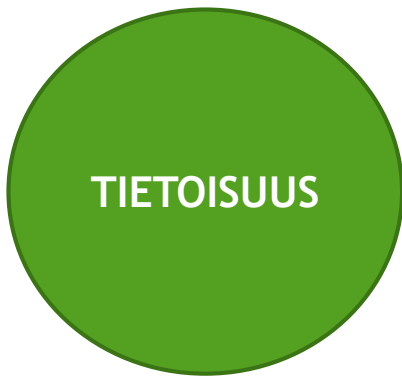
10.00 - 11.00 Oman kuntani kehittämistyön eteneminen

- ▶ Yhteistoiminnalliset pienryhmät
- ▶ Yhteenveto Talk Show

Kehittämisen kokonaisuus ja keskeiset kysymykset

MIKÄ ON KESU JA MIHIN SITÄ TARVITAAN?	KESU TAVOITTEELLISENA SUUNNITELMANA	KEHITTÄMISEN YHTENÄISYYS JA YHTENEVÄISYYS	OLEMMEKO PÄÄSEET TOIVOTTUIHIN TULOKSIIN?
Kuinka perehtynyt minä ja yhteisöni on kesu-tavoitteisiin ja siitä missä mennään? Miten kesusta tiedotetaan?	Mitä hyötyä siitä on oppilaille/kuntalaisille ja palvelujen laadulle? Miten tavoitteisiin päästään ja milloin? Mitä minun ja tiimini on tehtävä?	Ovatko kaikki mukana kehittämisessä sovitulla tavalla? Mitä kesun tavoitteet merkitsevät minun ja tiimini kehittymiselle?	Miten ja milloin tulokset näkyvät? Miten tuloksia arvioidaan ja palveluja kehitetään edelleen? Miten onnistumisista iloitaan ja tiedotetaan?

TIETOISUUS KEHITTÄMISPROSESSISTA

Miten tietoisuus on levinnyt?	Milloin on tiedotettu / koulutettu?	Miten on tiedotettu?	Sisäisesti / ulkoisesti

Mitä tietoisuuden parantamiseksi on tehtävä?	Milloin?	Miten?	Sisäisesti / ulkoisesti?

KEHITTÄMISPROSESSIN KOHERENSSI

(kaikki ovat mukana sovitulla tavalla)

Miten koherenssi on toteutunut?	Milloin sitä on pohdittu?	Mitä on havaittu?	Missä asioissa koherenssia tarvitaan lisää?
Mitä koherenssin parantamiseksi on tehtävä?	Milloin?	Miten?	Kuka / ketkä vastaa?

Kehittämisprosessin vahvistaminen

TIETOISUUS ja KOHERENSSI

ke 16.1. aamupäivä

11.30 - 12.30 Lounastauko

Kehittämisprosessin eteneminen

TIETOISUUS JA KOHERENSSI

ke16.1. iltapäivä

12.30 - 13.15 Aamupäivän aihe jatkuu

Kehittämisprosessin eteneminen

TIETOISUUS JA KOHERENSSI

ke16.1. iltapäivä

13.15 - 14.00 Sivistyskunta 2020-luvulla Sivistyskunta ja Sote

- ▶ LAPE - agentit ja Sivistystoimen kunta-agentit
- ▶ Matkalla sivistyskunnaksi - mitä seuraavaksi?
 - ▶ KOHERENSSI, mitä on tehtävä?
 - ▶ Yhteistoiminnalliset pienryhmät

Markku, Hannu

LAPE-agentit ja Sivistystoimen kunta-agentit

► Tilannekatsaus

Kehittämisprosessin eteneminen

TIETOISUUS JA KOHERENSSI

ke16.1. iltapäivä

14.00 -15.00 Sivistyskunta 2020 - valmennuskokonaisuus

- osallistujien kokemukset, pienryhmätyöskentely
- seuraavat tehtävät ja prosessien eteneminen
- päätöspuheenvuorot ja päätöskahvit

Matkalla sivistyskunnaksi - mitä seuraavaksi?

- ▶ KOHERENSSI, mitä on tehtävä?
- ▶ Toiminnalliset pienryhmä

Kehittämisen kokonaisuus ja keskeiset kysymykset

MIKÄ ON KESU JA MIHIN SITÄ TARVITAAN?	KESU TAVOITTEELLISENA SUUNNITELMANA	KEHITTÄMISEN YHTENÄISYYS JA YHTENEVÄISYYS	OLEMMEKO PÄÄSEET TOIVOTTUIHIN TULOKSIIN?
Kuinka perehtynyt minä ja yhteisöni on kesu-tavoitteisiin ja siitä missä mennään? Miten kesusta tiedotetaan?	Mitä hyötyä siitä on oppilaille/kuntalaisille ja palvelujen laadulle? Miten tavoitteisiin päästään ja milloin? Mitä minun ja tiimini on tehtävä?	Ovatko kaikki mukana kehittämisessä sovitulla tavalla? Mitä kesun tavoitteet merkitsevät minun ja tiimini kehittymiselle?	Miten ja milloin tulokset näkyvät? Miten tuloksia arvioidaan ja palveluja kehitetään edelleen? Miten onnistumisista iloitaan ja tiedotetaan?

KEHITTÄMISEN TULOKSET

Mitä kehittämisen tuloksia on saavutettu?	Milloin niitä on arvioitu?	Kuka/ketkä on arvioineet?	Miten tuloksia on jaettu?

Mitä tulosten saavuttamisen varmistamiseksi on tehtävä?	Milloin?	Miten?	Kuka / ketkä vastaa?

Sivistyskunta 2020 -valmennuskokonaisuus

- Osallistujien kokemukset
 - toiminnalliset pienryhmät
- Seuraavat tehtävät ja prosessien eteneminen
- Päätöspuheenvuorot ja päätöskahvit